

MuAN E-Newsletter

A Tri-Monthly Newsletter of MuAN-Bagmati Province Committees-

Volume 01, Year 1

COVID SPECIAL- INTERVIEW

Issue: Baisakh- Asadh, 2078

संयोजकज्यूको भनाई

विश्वमै महामारीको रूपमा फैलिरहेको कोरोना भाइरस रोगलाई फैलिन नदिन एवं नियन्त्रणका लागि सम्पूर्ण नगरपालिकाहरूले विशेष गरी बागमती प्रदेश अन्तर्गतका नगरपालिकाहरूले सचेतीकरण, पहिचान, श्रमिक तथा असहायहरूलाई राहत, क्वारेन्टिन तथा आइसोलेसन कक्ष, स्वास्थ्य सेवा, पि.पि.इ, औषधी, बजार व्यवस्थापन लगायत साथै स्वास्थ्य नीति, सेवा, मापदण्ड, गुणस्तर र अनुगमन लगायत सरुवा रोग नियन्त्रण संकटकाल बेला स्थानीय सरकार कटिबद्ध भएर अहोरात्र खटिरहेको र पहिलो चरणको महामारी रोकथाममा नगर सरकारहरूले खेलेको भूमिका प्रति नेपाल नगरपालिका संघ बागमती प्रदेश हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छ।

यस रोगलाई फैलिन नदिन संघ प्रदेश र स्थानीय सरकार कटिबद्ध भएर अहोरात्र खटिरहँदा पनि नयाँ भेरिएन्ट कोभिड-१९ (कोरोना भाइरस) को पुनः दोश्रो चरण फैलिरहेको र नेपालमा हजारौं मानिसहरूले ज्यान गुमाउनु परेको र लाखौं मानिसहरू यस रोगबाट प्रभावित भएको सर्वविदितै छ । यो रोग फैलिएर भ्रन भयावह भएको र औषधी उपचारका सेवाहरू अक्सिजन र हस्पिटलका बेडहरू अभावले भ्रन संक्रमण दिनानुदिन फैलिरहेको र विशेष गरी शहरी क्षेत्रले ठूलो चुनौतीको सामना गरिरहेको र नागरिकहरूले दिनहुँ ज्यान गुमाउनु परेको छ ।

नेपालमा कोरोना भाइरसबाट संक्रमण फैलिई भयावह स्थिति उत्पन्न भईरहेको हालको स्थितिमा संभावित विपत्तिलाई मध्यनजर गर्दै स्थानीय प्रशासन, अन्तर नगरपालिका र प्रदेश र संघ सरकारसँग समेत समन्वय गरी नगरवासीलाई सजग रहन आवश्यक जानकारी गराउन हुनका साथै स्थानीय सरकारको रूपमा रहेको बागमती प्रदेश अन्तर्गतका सम्पूर्ण महानगर र नगरपालिकाहरूले पहिलो चरणमा खेलेको महत्वपूर्ण भूमिकाले कोभिड नियन्त्रणमा ठूलो सफलता मिलेको हुँदा प्रशासनले जारी गरेको निषेधाज्ञालाई पूर्ण पालना गर्दै

भरत बहादुर के.सी.
संयोजक, बागमती प्रदेश

प्रशासनसँगको समन्वयमा संक्रमण फैलिन नदिने र उपचारमा सहिजकरण सबैसगको समन्वयमा मात्रै हामी महामारी नियन्त्रण गर्न सफल हुन्छौं भन्ने विश्वास लिएको लिएको छु ।

साथै महामारी नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा बागमती प्रदेश अन्तर्गतका सम्पूर्ण महानगर र नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीहरू अहोरात्र खटिइ रहनु भएको संक्रमित भई स्वास्थ्यलाभ गरिरहनु भएको हुँदा स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु । साथै सुरक्षित भई नागरिकको जीउ ज्यानको सुरक्षाका लागि महामारी विरुद्ध खटिइरहनु भएको हुँदा नगरपालिकाहरूले महामारी नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा के कस्तो काम, चुनौती र संघ प्रदेश र स्थानीय सरकार एवं सरोकार निकायहरूसँग कसरी काम गरिएको छ, सो विषयमा विभिन्न नगरपालिकाका प्रमुख एवं उप प्रमुखज्यूहरूको अन्तर्वार्तालाई समावेश गरी संघको बागमती प्रदेश कार्यालयले कोरोना विशेषांक न्यूज लेटर प्रकाशन गरेको छ । यसबाट अन्य नगरपालिकाहरूलाई पनि असल अभ्यासको आदान प्रदान हुने र थप तत्परताका लागि सहयोग पुग्ने आशा गरेको छु ।

Contents

संयोजकज्यूको भनाई	1
सम्पादकीय	2
अन्तर्वार्ता	
अशोक ब्याञ्जु प्रमुख, धुलिखेल नगरपालिका	2
भीम हुंगाना प्रमुख निलकण्ठ नगरपालिका	3
हरिप्रभा खड्गी श्रेष्ठ उपप्रमुख, काठमाडौं महानगरपालिका	4
सरस्वती रिजाल, खडका उप प्रमुख, कीर्तिपुर नगरपालिका	5
टि.पी. शर्मा (तिमलिसना) प्रमुख नमोबुद्ध नगरपालिका	6
अञ्जना मधीकर्मि उप प्रमुख, मध्यपुर थिमि नगरपालिका	7

सम्पादकीय

नेपालमा दोस्रो लहरको कोरोना तिब्र रूपमा समुदाय स्तरसम्म फैलिएको छ। दिन प्रतिदिन संक्रमणको दर भयावह रूपमा बढ्दै गएको छ भने मानवीय क्षती पनि उत्तिकै बृद्धि भईरहेको छ। वर्तमान संकटपूर्ण अवस्थामा मानवीय जीवन रक्षाको लागि कोभिड-१९ संक्रमितलाई अस्पतालमा आवश्यक शैया (बेड), अक्सिजन, आईसियु, भ्यान्टिलेटर र जनशक्ति लगायतका स्वास्थ्य पूर्वाधार, आवश्यक औषधी र अन्य स्वास्थ्य सामग्रीको समेत अभाव देखिन थालेको छ।

सङ्घीय सरकारबाट कोभिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रणको सन्दर्भमा विभिन्न समयमा जारी भएका आदेश, नीति, कार्यविधि तथा मापदण्ड र मौजूदा कानून तथा व्यवस्था आत्मसात गर्दै स्थानीय सरकारहरूले सफल रूपमा आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दै आइरहेका छन्। पहिलो चरणको कोरोना महामारी जस्ता विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रयाप्त बजेटको व्यवस्था नहुदा नहुदै पनि अन्य शिर्षकबाट रकमान्तर गरेर भएपनि सुरुवाती अवस्था देखिनै कटिबद्ध रूपमा स्थानीय सरकारहरूले खेलेको भूमिकालाई सर्वत्र प्रशंसा गरिएको थियो। सबै स्थानीयतहहरूले अन्य स्थानीय तह तथा सरोकारवाला निकायहरूसँग राम्रो सहकार्य समेत गरि काम गरेको पाइएको छ। नेपालको संविधान २०७२ ले परिकल्पना गरेको संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहहरू विचको सम्बन्ध, सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वय को सिद्धान्तमा आधारित रही एउटा नगरपालिकाले अन्य नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरूसँग समन्वय र नेतृत्वकारी भूमिकामा रही साभ्ना क्वारेन्टिन तथा आइशोलेशन निर्माण र यसको व्यवस्थापन समेत अत्यन्तै राम्रो र अनुकरणीय अभ्यास हो।

दोश्रो चरणको कोरोना रोकथाम तथा नियन्त्रण लागि स्थानीय सरकारहरू आ आफ्नो क्षेत्रबाट महत्वपूर्ण योगदान गरिरहेका छन्। खास गरी स्थानीय स्तरमा रोकथामका लागि जनचेतनामुलक गतिविधि र उपलब्ध स्वास्थ्य संयन्त्रको परिचालनमा स्थानीय तहले उपलब्ध स्रोत साधनको प्रयोगद्वारा अहोरात्र काम गरिरहेको अवस्था छ। अधिकांश स्थानीय तहले रोग नियन्त्रणका लागि स्थायी र अस्थायी आईसोलेसन केन्द्रको स्थापना गरेका छन्। साथै परिक्षणको दायरालाई बढाएको, संक्रमितलाई सम्भव भएसम्म आइसोलेसन केन्द्रमा उपचार गर्ने र घरमै पुगेर पनि स्वास्थ्य परामर्श र औषधी वितरण गर्ने काम पनि गरिएको छ।

महामारी नियन्त्रणका लागि नगरपालिकाहरूले स्थानीय अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरू, सम्पूर्ण सेवाप्रदायकहरू र सरोकारवालाहरूसँग आपसी समन्वय, सहकार्यलाई प्रभावकारी बनाउदै कोरोना रोकथाम, उपचार तथा नियन्त्रणका सन्दर्भमा सम्पादन गरेका सकारात्मक प्रयासहरू, संचालन गरिएका विभिन्न गतिविधिहरू र प्राप्त उपलब्धिलाई प्रतिनिधिमुलक रूपमा बाहिर ल्याउने उद्देश्यका साथ यो अंकलाई कोभिड विशेषांकका रूपमा प्रकाशनमा ल्याइएको छ। यद्यपि नगरपालिकाहरूले संपादन गरेका कार्यहरू एउटै अंकमा समेट्न सम्भव नभएतापनि नगरपालिकाहरूको भूमिकालाई प्रतिनिधिमुलक रूपमा उजागर गर्ने हाम्रो प्रयास हो।

दोश्रो चरणमा फैलिएको कोरोना महामारी रोकथाम नियन्त्रण र व्यवस्थापन, प्रमुख चुनौती एवं संघ प्रदेश, र सरोकार निकायहरूसँग के कस्तो समन्वय भइरहेको छ भन्ने सन्दर्भमा बागमती प्रदेश अन्तर्गतका विभिन्न महानगर र नगरपालिकाका प्रमुख र उप प्रमुखज्यूहरूसँग लिईएको अन्तर्वाता

अशोक ब्याञ्जु
प्रमुख, धुलिखेल नगरपालिका

१. दोश्रो चरणमा फैलिएको कोरोना महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा धुलिखेल के गरिरहेको छ ?

कोभिड नियन्त्रणका लागि धुलिखेल नगरपालिकाले १ करोडको कोष स्थापना गरेको छ। साथै नगरपालिकाले नगरबासिहरूका लागि संक्रमित भएको अवस्थामा होम आईसोलेसनमा बसी अक्सिजन प्रयोग गर्नु पर्ने अवस्थामा त्यसको व्यवस्थापन तथा अस्पताल पुग्नु पर्ने भएमा निशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्थापन गरेको छ। धुलिखेल नगरपालिका, धुलिखेल भित्र रहेका स्वास्थ्य संस्था र नगरपालिका आफैले आईसोलेसनको व्यवस्थापन गरी नगरबासिहरूको उपचारमा ध्यान दिएको छ। ५० शैयाको आईसोलेसन वार्ड तयार गरी विरामीहरू राखिएको छ। आवश्यक परे संक्रमित व्यक्तिहरूको थप उपचारका लागि नगरपालिकाले धुलिखेल अस्पताल र अन्य क्षेत्रमा व्यवस्थापन गरिरहेको छ।

सम्भावित संक्रमितहरूको टोल टोलमा पुगि स्वाव संकलन गर्ने, संक्रमितहरूलाई दैनिक होम आईसोलेसनमा हुँदा पनि निगरानी गर्ने र उपचारमा सहजिकरण गर्ने काम गरिरहेका छौं। विगतमा हामीले चौरीदेउराली, महाभारत र खानिखोलाका नगरपालिकाहरूसँग पनि सहकार्य गरेका छौं। नगरपालिकाहरूले सहकार्य गरेका छौं।

दुईवटा एम्बुलेन्सबाट निशुल्क सेवा प्रदान गरेका छौं। एक हजार विरामीका लागि औषधी घर घर निशुल्क पुऱ्याएका छौं। समुदायमा भएका शंकास्पद विरामीलाई पहिचानको कार्यलाई तिब्र बनाएका छौं। दोश्रो चरणमा शुरु भएको संक्रमणका कारण शहरमा धेरै संक्रमित थिए। अहिले ग्रामिण बस्तिमा संक्रमित धेरै छन्। यस्तो अवस्थामा संक्रमितहरूलाई सकेसम्म अन्य व्यक्तिसँग भेटभाट नगर्ने गरी होम आईसोलेसनमा राख्ने र परामर्श दिन शुरु गरिएको छ। उक्त क्षेत्रमा निशेधाज्ञा, शिल र अन्य उपायका बारेमा तयारी अवस्थामा रहने गरी निर्णय गरेका छौं। नगरबासिहरूलाई सचेत र सजग रहन भिडभाड हुने क्षेत्रमा नजान, अन्यत्र

हिडडुल गर्दा सुरक्षाका उपाय अपनाउन र विवाह, व्रतवन्ध तथा सामाजिक संस्कारमा न्युनतम मापदण्ड पालना गर्न अनुरोध गरेका छौं । नगरबासिहरुको हितका लागि स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्ड पुरा गर्ने गराउने र पुर्व तयारी गरिएको छ । संक्रमण हुन नदिन, संक्रमण भए पछि न्युनिकरण गर्न र उपचारमा विशेष ध्यान पुऱ्याएका छौं ।

२. कोरोना महामारी प्रतिकार्य र ब्यवस्थापनमा आएका प्रमुख चुनौतीहरु के के हुन् ?

महामारी बढिरहेको छ । जनशक्ति, पूर्वाधार, स्वास्थ्य उपचारका लागि हामीले पर्याप्त काम गर्न सकिरहेका छैनौं । विद्यमान अवस्था महामारी नियन्त्रणका लागि पर्याप्त थिएनन र छैनन पनि । अधिल्लो वर्ष आएको कोभिड महामारीबाट केहि पाठ सिकेर केहि तयारी भए पनि हामी अबै पूर्ण हुन सकेका छैनौं । परिक्षण गर्ने ल्याव थिएन अहिले ल्यावहरु छन् । हिजो अस्पतालमा उपचार गराउनु पर्ने विरामीहरुको संख्या कम थियो । क्वारेन्टाईन धेरै आवश्यक थियो । आज आईसोलेसन आवश्यक छ । अक्सिजन आवश्यक छ । आईसियु आवश्यक छ । भेन्टिलेटर आवश्यक छ । तर पर्याप्त मात्रामा हामीसँग यस्ता पूर्वाधारहरु छैनन । संक्रमित मध्ये १० प्रतिशत मात्रै अस्पताल जानु पर्छ भने पनि हामीले उपचार गर्न सक्ने अवस्था छैन । त्यसैले हामीले भन्थौ स्वास्थ्य संकटकाल लगाउँ । मुलुकलाई भयावह अवस्थाबाट जोगाउँ । चुनौतीहरु थुप्रै छन् । अस्पतालको बेड भन्दा विरामी धेरै छन् । डाक्टर, नर्सहरुको संख्या अनुसार विरामी धेरै छन् । उपचारात्मक क्षेत्रमा धेरै काम गर्नु पर्ने जरुरी छ । आर्थिक रुपमा पनि हामी कठिनाईमा छौं ।

३. महामारी नियन्त्रणमा संघ, प्रदेश र स्थानीय प्रशासन, स्वास्थ्य संस्था लगायतका अन्य गैरसरकारी साभेदार संस्थाहरुको समन्वय र सहकार्य कस्तो भइरहेको छ ?

केन्द्रकृत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध भएको छ । विकेन्द्रित गर्न सकेका छैनौं । शहरहरु धेरै आवादी भएको क्षेत्र हो । शहरबाट गाउँ जाने माछेहरुका कारण रोग पनि शहरबाट गाउँ प्रवेश गरिसकेको छ । समयमै यसको रोकथाम गर्न नसक्दा सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक अवस्थालाई धरासयी बनायो । सबै भन्दा पहिलो प्राथमिकता कोभिडलाई प्राथमिकता दिउं । भ्याक्सिन चाँडो उपलब्ध गराउँ । तीन तहकै सरकार बीचको समन्वय आवश्यक छ । संविधानले प्रदान गरेको अधिकार भित्र महामारी नियन्त्रण संघ सरकारको एकल अधिकार हो । विगतमा हामीले राम्रा काम गर्थौं । स्थानीय सरकारले धेरै राम्रो काम गरेको छ । कोभिड नियन्त्रणको जिम्मेवारी बाँडफाँडमा कानूनी ब्यवस्था गरौं । तिन तहकै सरकार मिलेको अवस्थामा जस्तासुकै समस्या समाधान गर्न सक्छौं । जनशक्ति, औषधी, अक्सिजनको उत्पादन, पूर्वाधार, बजेट, सहायता जुटाउने कुरामा विशेष ध्यान दिन जरुरी छ ।

विश्वमै संकट बढेकाले नेपाललाई मात्रै सहयोग गर्ने कुरा कठिन छ । सकेसम्म सबै देशको सहयोग, नेपाल भित्रका सबै क्षेत्र र तीन तहकै सरकार बीचको समन्वय आवश्यक छ । संघ र प्रदेश सरकारले स्थानीय सरकारलाई प्राथमिकतामा राख्न अनुरोध गरेका छौं । प्रशासनले जारी गरेको निषेधाज्ञालाई पूर्ण पालना गर्ने, प्रशासनसँगको समन्वयमा संक्रमण फैलन नदिने र उपचारमा सहिजकरण गरिरहेका छौं । केहि संस्थाहरुले यो महामारीमा स्वतन्त्र रुपमा स्वास्थ्य सामाग्रीहरु उपलब्ध गराएका छन् । सबैसगको समन्वयमा मात्रै महामारी नियन्त्रण गर्न सफल हुन्छौं ।

भीम ढुंगाना

प्रमुख निलकण्ठ नगरपालिका

१. दोश्रो लहरको कोरोना महामारी रोकथाम नियन्त्रणमा यहाँको नगरपालिकाले के कस्तो कार्य गरिरहेको छ ?

दोश्रो लहरको सबै भन्दा ठूलो समस्याको रुपमा अक्सिजन अभाव देखिएको छ । यो अभाव पूर्ति गर्न नीलकण्ठ नगरपालिकाले मध्यम क्षमताको अक्सिजन उत्पादन प्लान्ट स्थापना गर्दैछ । प्रति मिनेट ४० लिटर क्षमता को यो प्लान्टले नगरपालिका र आवश्यक पर्दा छिमेकी पालिकाहरुलाई समेत सहयोग पुग्न सक्ने आँकलन हामीले गरेकाछौं । हामीले दैनिक रुपमा शंकास्पद ब्यक्तिहरुको स्वाब संकलन नगरपालिकाबाटै भिटीएम खरिद गरि निःशुल्क संकलन तथा परिक्षण ब्यवस्थापन गरिरहेका छौं । नगरका १४ वटै वडाका टोल टोलमा पुगेर स्वाब संकलन गरि निःशुल्क परिक्षणको ब्यवस्था गरिरहेकाछौं । संक्रमण नियन्त्रणका लागि खटिने स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीलाई निःशुल्क उपचार सहित ५ लाख सम्मको विमा गरेकाछौं । हाम्रा स्वास्थ्यकर्मी सहित विपद् प्रतिकार्य टिम २४ सै घण्टा आवश्यक सहयोग र उद्धारका लागि तयारी अवस्थामा रहेकाछन् ।

२. कोरोना महामारी प्रतिकार्य र ब्यवस्थापनमा आएका प्रमुख चुनौतिहरु के के हुन् ?

अहिलेको प्रमुख चुनौति भनेकै अक्सिजन आपूर्ति र स्वार्थकर्मीको ब्यवस्थापन हो । धादिङ अस्पतालका सबै स्वास्थ्य कर्मीलाई संक्रमण हुँदा नगरपालिकाका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वार्थकर्मीलाई अस्पतालमा काम गर्न खटाइएकोछ । अत्यावश्यक सेवा सूविधाहरु सूचारु गर्दै महामारी नियन्त्रण गर्न स्थानीय सरकारको क्षमता र श्रोतले मात्र ब्यवस्थापन गर्नु चुनौतिपूर्ण छ । तथापी नीलकण्ठ नगरपालिकाले हाल सम्म नगरबासीमा यथासम्भव सहयोग र अभिभावकत्व प्रदान गरिरहेको छ ।

३. महामारी नियन्त्रणमा संघ, प्रदेश र स्थानीय प्रशासन, स्वास्थ्य संस्था लगायत अन्य गैर सरकारी साभेदार संस्थाहरु संगको समन्वय सहकार्य कस्तो भइरहेको छ ?

जुन रुपमा सहकार्य हुनु पर्ने हो त्यो भएकै छैन । कोभिड प्रतिकार्यको सवालमा भन्नु पर्दा संघ र प्रदेश सरकार पनि छ र ? भन्ने पश्न जनताले गरिरहेकाछन् । संघ सरकारले हरेक पालिकालाई कम्तिमा ५० बेडको आइसोलेसन अक्सिजन सहित ब्यवस्थापन

गर्न साधन श्रोत तत्काल पठाउनुपर्छ, प्रदेश सरकारले पनि आफू माताहतका जिल्ला अस्पतालहरूलाई साधन श्रोत सम्पन्न बनाउन सकिरहेको छैन । स्थानीय प्रशासनले जिल्ला संकट व्यवस्थापन केन्द्र ऋऋऋऋ मार्फत सबै नगरपालिका र गाउँपालिका संग सहकार्य गरेर साभ्ना प्रतिकार्य योजना र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हो त्यो हुन सकिरहेको छैन । अन्य समयमा सहयोग र मानवीयताको कुरा गर्ने गैह्र सरकारी साभ्नेदार संस्थाहरूको भूमिका पनि त्यति प्रभावकारी देख्दैन म । यो बेला सबै मिलेर साभ्ना प्रतिकार्य योजना बनाउनु पर्छ । यसका लागि संघ, प्रदेश र अन्य साभ्नेदार निकाय तयार भए हामी स्थानीय सरकार जहिले पनि हातेमालो गरेर जुनसुकै खालको सहकार्य गर्न तयार छौं ।

हरिप्रभा खड्गी श्रेष्ठ
उपप्रमुख, काठमाडौं महानगरपालिका

१. दोश्रो चरणमा फैलिएको कोरोना महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा काठमाडौं महानगरपालिकाले के गरिरहेको छ ?

जनप्रतिनिधिकालागि अहिले हरेक कोणबाट परीक्षणको चरणमा चलिरहेको छ । स्थानीय सरकार स्थापना भएपछिको पहिलो स्थानीय सरकारका प्रतिनिधि भएकाले कानुन तर्जुमा गर्नु पर्ने थियो । जनतालाई शासनमा परिवर्तनको महसुस गराउनु थियो । स्थानीय लोकतन्त्रको जग बसाउनु थियो । साविक स्थानीय निकायमा १८ बर्षसम्म जनप्रतिनिधि नहुँदा विग्रिएको प्रणाली सुधार गर्नुपर्ने र जनताका विकास अपेक्षा पूरा गर्नुपर्ने थियो । शासन प्रणाली नयाँ भएकाले भ्वाट्ट यो काम सम्भव थिएन । यसैका विचमा २०७६ को अन्त्यबाट कोविड १९ को महामारी सुरु भयो । अपरिचित व्याधिसँग लड्न सजिलो थिएन । जनताका मनमा डर थियो ।

जनप्रतिनिधिले नडराउनुस् भनेर ढाडस दिनु थियो । त्यसबेला विदेशबाट आउनेहरूको परीक्षण र उनीहरूको सम्पर्कमा भएकाको कन्ट्याक्ट ट्रेसिङ र्यापिड डाइग्नोस्टिक परीक्षण, राहत वितरण, निःशुल्क भोजन व्यवस्थापन मुख्य काम थिए । स्वास्थ्य सेवाका विषयमा त्यसबेलासम्म अन्तरसरकार (संघ-स्थानीय, प्रदेश -स्थानीय) का विच नीतिगत र व्यवहारिक केही नमिलेका विषय मिलाउन बाँकी नै थियो । नीतिगत र व्यवहारिक अस्पष्टताकै विचबाट महामारीसँग जुध्न चुनौतीपूर्ण थियो ।

मास्क र सेनिटाइजरको प्रयोग नेपाली व्यवहारमा नौलो प्रयोग थियो । त्यसैले २०७६ को कोविड व्यवस्थापन गर्न यी स्वास्थ्य सामाग्रीको अभाव टार्नु र उपयोग गर्ने व्यवहारमा अभ्यस्त गराउनु थियो । बन्दाबन्दीका समयमा सहर छोडेर गाउँ जानेहरूको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भयो । सहरमा दैनिक ज्याला मजदुरी गरेर खाने, बेसहारा तथा सडकमा आश्रित मानिससँगै बाँदर, छाडा चौपाया तथा चराचुरुङ्गीलाई खानाको व्यवस्था गर्नु थियो । यो कामका लागि महानगरले वडालाई सक्रिय बनायो । आवश्यक पर्ने रकम निकासामा पठाइदियो ।

कोरोना रोकथाम र नियन्त्रणका लागि १० करोड रुपैयाँको कोष बनाएर महानगरले पहिलो काम थालेको थियो । त्यस कोषबाट ठूला वडा, मझौला र साना वडालाई क्रमशः १५ लाख, १० लाख र ५ लाख रुपैयाँ पठाइयो । यो रकमबाट जनप्रतिनिधिले कर्मचारी, स्थानीय सामाजिक संघ संस्था तथा क्लवहरूको परिचालन गरेर अग्र मोर्चामा रहेर काम गरे । अस्पताल र सार्वजनिक ठाउँमा निसंक्रमण गर्ने, बजार अनियन्त्रित हुन नदिन नियमित अनुगमन गर्ने, वडाले मागेको स्रोत, साधन तथा जनशक्ति र अन्तरनिकाय समन्वयको भूमिका केन्द्रले लियो । यसका लागि पटक-पटक बसेका कार्यपालिका बैठकका निर्णय र जारी गरिएका कार्यविधिलाई मार्गदर्शन मानेर महामारी रोकथाम र नियन्त्रणका काम भए ।

२०७६ चैत ११ गतेदेखि सरकारले लकडाउन (बन्दाबन्दी) जारी गरेपछि महानगरका अत्यावश्यकवाहेकका अन्य सेवा रोकिए । कार्यालयमा जनप्रतिनिधि र अत्यावश्यक सेवाका कर्मचारीले सेवा दिए । विद्यालय शिक्षालाई रेडियो शिक्षा र अनलाइन शिक्षामार्फत नियमित गरियो । त्यसबेला सरकारको आदेश पालना नगरी लुकेर गाउँ जाने र गाउँबाट लुकेरै सहर फर्कनेहरूको अभिलेखीकरण र व्यवस्थापन कठिन थियो । यो रोकनका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले नाका सिल भएको सार्वजनिक सूचनासम्म जारी गरेको थियो । यसबेला महानगरले आन्तरिक क्षमताबाट रोग नियन्त्रणका लागि सचेतनामुलक, माथिल्ला निकायसँग मिलेर कोविड विरुद्धको खोप लगाउने लगायतका काम गरिरहेको छ भने ठूला अस्पतालहरूको क्षमता बढाउन आर्थिक सहयोग गरिरहेको छ ।

दोश्रो चरणको महामारी सुरु भएसँगै महानगरको आर्थिक सहयोगमा सामाखुशीमा राधास्वामी कोविड आइसोलेसन तथा अक्सिजन थेरापी सेन्टर र नरदेवी आयुर्वेदिक अस्पतालमा एचडीयुसहित ५० बेडको आइसोलेसन सञ्चालनमा आइसकेको छ । सरकारी र सामुदायिक अस्पतालको क्षमता बढाएर उपचारलाई सहज बनाउन सरकारी र सामुदायिक गरी १२ अस्पतालहरूसँग सम्झौता भएको छ । महानगरले छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालयलाई ३५ बेडको कोविड अस्पताल सञ्चालन गर्दैछ । महानगरको सहयोगबाट अस्पतालहरूले ४२ वटा भेन्टिलेटर, ५० थान मोनिटर, १० थान कन्टिन्युअस पोजेटिभ एअर प्रेसर थेरापी मेसिन (सी प्याप), १० वाइलेवल पोजेटिभ एअरवे प्रेसर मेसिन (वी-प्याप) सहितका उपकरण जडान गर्दैछन् । यससँगै अस्पतालहरूको भौतिक पूर्वाधार निर्माणअन्तर्गत शुक्रराज अस्पताललाई करीव ११ लाख रुपैयाँको अनुदान उपलब्ध गराएको छ ।

२. कोरोना महामारी प्रतिकार्य र व्यवस्थापनमा आएका प्रमुख चुनौतीहरु के के हुन् ?

पहिलो चरणमा आएको महामारीको समस्या विस्तारै टर्दै गयो । कोरोनाको दोस्रो लहर हामी सबैका लागि चुनौतीपूर्ण छ । अहिले संक्रमणमा परेका विरामीलाई जटिल र विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा चाहिएको छ । अक्सिजनसहितको एचडीयु (हाइ डिफिसेन्स युनिट), इन्टेन्सिभ केयर युनिट (आईसीयु) र भेन्टिलेटर सेवा चाहिएको छ । यी सेवा चलाउन अक्सिजन चाहिएको छ । काठमाडौंमा भएका अस्पतालहरुमा अहिले दैनिक १६ हजार लिटर बढी अक्सिजनको माग छ । यसमध्ये उपत्यका र आसपासमा भएका करीव ९ वटा उद्योगबाट दैनिक करीव ८ हजार लिटर मात्र अक्सिजन उत्पादन भइरहेको छ । सबैभन्दा आश्चर्यजनक कुरा त के छ भने, करोडौंको लगानीमा स्थापना भएका अस्पतालमा करोडका लगानीमा स्थापना हुनु पर्ने अक्सिजन प्लान्ट जडान छैन । अधिकांश अस्पताल बाहिरबाट आउने अक्सिजनमा निर्भर छन् । अस्पतालहरुमा सामग्री उपकरण र पूर्वाधार अपर्याप्त छन् । जनशक्ति व्यवस्थापनमा पनि कठिन छ ।

महामारीमा सबै अस्पताल भरिएका छन् । सबैमा कामको अधिक चाप छ । यति भएर पनि विरामीहरुले पर्याप्त उपचार पाउन सकेका छैनन् । कारण, स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापनमा अन्तरसरकार समन्वय ज्यादै कमजोर छ । यसबेला महानगरलाई आफ्नै कोविड अस्पताल खोल्नुपर्छ भनेर दवाव पनि छ । तर, अहिलेको अवस्था हेर्दा सुविधा सम्पन्न र बर्षौंदेखि स्वास्थ्य सेवाको अनुभव भएका अस्पतालहरुलाई पनि विरामी व्यवस्थापन गर्न समस्या छ ।

३. महामारी नियन्त्रणमा संघ, प्रदेश र स्थानीय प्रशासन, स्वास्थ्य संस्था लगायतका अन्य गैरसरकारी साभेदार संस्थाहरुको समन्वय र सहकार्य कस्तो भईरहेको छ ?

विकास जनताका लागि हो । जनता नै नरहे विकासको अर्थ रहँदैन । त्यसैले महानगरले अहिले विकासका सबै खालका खर्च कटौती गरेर जनताको जीवन बचाउने प्रस्ताव र योजनामा लगानी गरिरहेको छ । यसका लागि अस्पतालहरुसँगै नेपाली सेनासँग सहकार्य गरिएको छ ।

महानगरले सहकार्य गरेका अस्पतालहरुमा चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान वीर अस्पताल, त्रि. वि. शिक्षण अस्पताल, निजामति कर्मचारी अस्पताल, वीरेन्द्र सैनिक अस्पताल, सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र, नरदेवी आयुर्वेद अस्पताल, छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालयसहित छन् । यसै गरी महेन्द्र नारायण निधि मेमोरियल अस्पताल, हेल्थिड ह्याण्ड्स सामुदायिक अस्पताल, जनस्वास्थ्य सरोकार ट्रस्ट काठमाडौं मोडल अस्पताललगायत छन् । यससँगै महानगरको भिगनी सम्बन्ध भएको ल्हासा नगरबाट सहयोग स्वरूप प्राप्त भएका ४ थान भेन्टिलेटरमध्ये २ थान शुक्रराज ट्रिपिकल अस्पताललाई र २ थान छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालयलाई दिएको छ ।

महानगरले अनुदान दिएका अस्पतालहरुले आफूले दैनिक दिएको सेवाको विवरण महानगरलाई हरेक दिन पठाउनेछन् । यस्तै खर्च र लेखा परीक्षण प्रचलित कानूनले दिएको अधिकारबमोजिम हुनेछ । लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन महानगरलाई पनि बुझाउनु पर्छ । परिस्थिति र आवश्यकताका आधारमा सम्झौता थप गरेर साभेदारिता निरन्तर हुन सक्ने गरी सम्झौता गरिएको हो । महामारी नियन्त्रणका लागि महानगरले अभिभावकको भूमिका निर्वाह गरेपछि सबैको प्रयासमा महामारी नियन्त्रण हुन्छ, भन्ने हाम्रो विश्वास हो ।

सरस्वती रिजाल, खडका
उप प्रमुख, कीर्तिपुर नगरपालिका

१. दोश्रो लहरको कोरोना महामारी रोकथाम नियन्त्रणमा यहाँको नगरपालिकाले के कस्तो कार्य गरिरहेको छ ?

विश्वमै महामारीको रूपमा फैलिरहेको कोरोना भाइरस रोगलाई फैलिन नदिन एवं नियन्त्रणका लागि कीर्तिपुर नगरपालिकाले पहिलो चरणमा सचेतीकरण, पहिचान, असहायहरुलाई राहत, क्वारेन्टिन तथा आइसोलेसन कक्ष, स्वास्थ्य सेवा, पि.पि.इ, औषधी, बजार व्यवस्थापन लगायतका विषयमा प्रभावकारी भूमिका खेलेको र हाल दोश्रो चरणको भेरियन्ट माहामारीको रूपमा फैलिएसँगै पहिलो लहरदेखि नै यस कीर्तिपुर नगरपालिकाद्वारा महामारी नियन्त्रणका लागि गरिँदै आएको कन्याक्ट ट्रेसिङलाई नै प्राथमिकतामा राखी दोश्रो लहरको कोरोना महामारी रोकथामका महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको छ । यस सँगै नगरपालिकाद्वारा कीर्तिपुर अस्पतालमा १८ बेडको आइसोलेसन वार्ड संचालन भईरहेको छ, र दक्ष जनशक्ति कीर्तिपुर अस्पतालमा नै रहेको हुदाँ कोरोनाका विमारीका लागि हाई-फ्ला अक्सिजनको कक्ष संचालन गरिएको छ । साथै नगरबासीबासीको आपतकालिन सुविधाका लागि कोभिडका विरामीका लागि नगरपालिकाद्वारा निःशुल्क २४ घण्टे एम्बुलेन्स सेवा संचालन गरिरहेको छ । नागरिक सचेतीकरणका लागि कोरोना क्याप्सुल कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।

विश्व महामारीको रूपमा फैलिएको दोश्रो चरणको महामारी नियन्त्रण र रोकथामका लागि कीर्तिपुर नगरपालिकाको मिति २०७८ जेष्ठ ०४ गते बसेको ९३ औं कार्यपालिका बैठकले निम्न बमोजिमको महत्वपूर्ण निर्णयहरू गरिएको छ :

१. ५ वटा पोर्टेबल भेन्टिलेटर (Portable Ventilator) र ५ वटा अक्सिजन कन्सन्ट्रेटर (Oxygen Concentrator 10 litre) खरिद गर्ने ।

२. हाल अक्सिजनको अभावका कारण कोरोना विरामीहरूले आफ्नो ज्यान गुमाउनु परेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै दैनिक रूपमा ५०-६० वटासम्म ठूला अक्सिजन सिलिण्डर भरिने गरी अक्सिजन उत्पादन क्षमता भएको अक्सिजन प्लान्ट (Oxygen Plant) खरिद गरी जडान गर्ने ।

३. नगरपालिकासँगको समन्वयमा त्रि.वि मा सञ्चालित आइसोलेसन हाल नेपाल सरकारद्वारा नै संचालन भइरहेको र करिव भरिएको अवस्थामा नयाँबजार स्थित कवर्ड हलमा आइसोलेसन सेन्टर स्थापना गर्ने ।

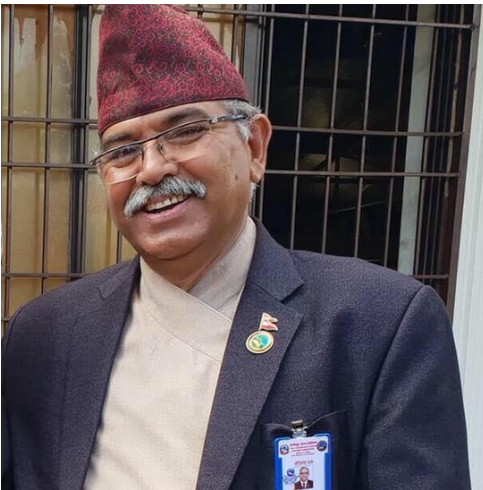
४. नगरपालिकाको सहयोगमा कीर्तिपुर अस्पतालमा १८ बेडको आइसोलेसन वार्ड संचालन भइरहेकोमा २२ वटा आइसोलेसन बेड थप गरी ४० बेडको आइसोलेसन वार्ड संचालन गर्नका लागि प्रक्रिया अगाडी बढाउने ।

२. कोरोना महामारी प्रतिकार्य र व्यवस्थापनमा आएका प्रमुख चुनौतीहरू के के हुन ?

कीर्तिपुर नगरपालिकाले प्रथम चरणको कोरोना नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेले तथापि दोश्रो चरणको भाइरस अत्यन्त डरालागदो र जोखिम भएकोले यसको नियन्त्रणका लागि अन्य नगरपालिकाले भैं यस नगरपालिकाले पनि समस्या व्यहोर्नु परेको छ । नगरपालिकाले अक्सिजनको अभावका कारण कोरिनाका विरामीहरूका लागि उचित व्यवस्थापन गर्न सकिरहेको छैन । यसै गरी नागरिक सचेतनाको कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहँदा पनि प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन हुन सकिरहेको छैन । नागरिकहरूमा रहेको डर त्रास र कमजोर आत्मबल बढाउनका लागि नगरपालिकाका चाहना हुँदा हुँदै पनि जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीहरूनै यस संक्रमित हुन पुगेको हुँदा कार्यान्वयनमा कठिनाई उत्पन्न भएको छ । साथै नगरपालिकामा भएको सिमित स्रोत साधनको अभावले पनि रोग नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा बाधा उत्पन्न भएको छ ।

३. महामारी नियन्त्रणमा संघ प्रदेश र स्थानीय प्रशासन, स्वास्थ्य संस्था लगायत अन्य गैर सरकारी साभेदार संस्थाहरूसँगको समन्वय र सहकार्य कस्तो भइरहेको छ ?

महामारी नियन्त्रण संघ सरकारको एकल अधिकार भित्रको कुरा रहे पनि प्रथम चरणको रोग नियन्त्रणमा स्थानीय सरकारहरूले खेलेको महत्वपूर्ण भूमिकाबाटनै सफल भएको हामी सामु प्रष्टै छ । दोश्रो चरणको महामारी नियन्त्रणका लागि पनि स्थानीय सरकार कटिबद्ध भएर अहोरात्र खटिरहेको छ । यसबाट के प्रष्ट हुन्छ भने संघ प्रदेश र स्थानीय सरकारको समन्वयबाटनै यस महामारीको हल गर्न सकिन्छ, र हाम्रो नगरपालिकाले पनि सबै सरोकार निकायहरूसँग समन्वय गरिरहेको छ र सबै निकायबाट सबदो सहयोग भइरहेको छ । यसै गरी कोरोना विरुद्धको दोस्रो खोप अभियान संचालनका लागि प्रहरी प्रशासन, नेपाल स्काउट लगायत विभिन्न संघ संस्थाहरूबाट सहयोग भइरहेको छ ।

टि.पी. शर्मा (तिमलिसिना)
प्रमुख नमोबुद्ध नगरपालिका

१. दोश्रो चरणको कोरोना महामारी रोकथाम नियन्त्रणमा यहाँको नगरपालिकाले के कस्तो कार्य गरिरहेको छ ?

दोस्रो चरणको कोरोना रोकथाम एवं नियन्त्रणका लागि नमोबुद्ध नगरपालिकाले आफ्नो सम्पूर्ण शक्ति प्रयोग गरिरहेको । कोरोना महामारीको दोस्रो लहर सुरु भएलगत्तै वडा नं. ४ मा रहेको जनक बहुमुखी क्याम्पसमा सुरुमा २५ बेडको आइसोलेसन कक्ष स्थापना गर्नु भन्ने लगत्तै रोशी गाउँपालिकासँगको सहकार्यमा उक्त आइसोलेसनलाई ४० बेडको क्षमताको बनायौं । आइसोलेसन कक्षमा अक्सिजन तथा आवश्यक स्वास्थ्य सामग्रीको व्यवस्था तथा चौबिसै घण्टा स्वास्थ्यकर्मीको हेरचाह र निगरानीको व्यवस्था गरेका छौं । यसैगरी नगरका सम्पूर्ण जनशक्तिलाई कोरोना रोकथाम एवं नियन्त्रणमा परिचालन गरिएको छ । कतिपय स्वास्थ्यकर्मी र कर्मचारी पनि कोरोना भाइरसबाट संक्रमित हुनुहुन्छ, उहाँहरूलाई सुरक्षितरूपमा होम तथा संस्थागत आइसोलेसनमा बस्ने व्यवस्था गरी बाँकी जनशक्तिलाई प्रोत्साहन रकमको व्यवस्थासहित परिचालन गरिएको छ ।

नगरका विभिन्न क्षेत्रमा समुदायस्तरमै कोरोना भाइरस संक्रमण बढ्दै गएपछि नगरलाई शिलसमेत गरेर अभियानकै रूपमा पिसिआर परिक्षण, चेतनामुलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ । नगरमा कोरोना संक्रमित विरामीका लागि छुट्टै र निःशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्थापन समेत गरिएको छ । हाल प्रदेश सरकारको माहत्तहतामा रहेको मेथिनकोट अस्पताललाई कोभिड डेडिकेटेड अस्पतालको रूपमा विकसित गर्दै अस्पतालको सम्पूर्ण जनशक्तिलाई कोरोना संक्रमण नियन्त्रण एवं रोकथामका लागि परिचालन गरिएको छ ।

२. कोरोना महामारी प्रतिकार्य र व्यवस्थापनमा आएका प्रमुख चुनौतीहरु के के हुन ?

विगतको वर्षमा भन्दा यसपटक कोरोना महामारी प्रतिकार्य र व्यवस्थापनमा चुनौती देखिएको छ। अघिल्लो वर्षमा संघीय सरकारले नै देशव्यापीरूपमा एकैसाथ लकडाउनको निर्णय गरेसँगै महामारी व्यवस्थापनमा केही सहज भएको थियो। अहिले दोस्रो लहर सुरु भइसकदा पनि संघीय सरकारले तत्काल लकडाउन या निषेधाज्ञाको निर्णय नगर्दा ग्रामीण क्षेत्रसम्म कोरोना भाइरस संक्रमण फैलने अवस्था सिर्जना भयो भने आवश्यक स्वास्थ्य जनशक्ति र स्वास्थ्य उपकरणको अभाव पनि देखिएको छ। यस्तै समयमा अक्सिजन उपलब्ध नहुने समस्या पनि प्रमुख समस्याको रूपमा देखिएको छ। यद्यपि यी समस्याहरुका बावजुत भएको स्रोत र साधनबाट महामारी व्यवस्थापनका लागि अधिकतम प्रयासहरु भइरहेका छन्।

३. महामारी नियन्त्रणमा संघ प्रदेश र स्थानीय प्रशासन, स्वास्थ्य संस्था लगायत अन्य गैर सरकारी साभेदार संस्थाहरुसंगको समन्वय र सहकार्य कस्तो भइरहेको छ ?

महामारी राक्न गैरसरकारी संस्थाभन्दा पनि संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य र समन्वय विशेषरूपमा भइरहेको छ। प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमै गत वर्षको महामारीको पहिलो लहरपछि मेथिनकोट अस्पताललाई स्तरोन्नति गरी प्रदेशस्तरको अस्पताल बनाउने निर्णय भइसकेको छ। यद्यपि आवश्यक भौतिक पूर्वाधार र जनशक्तिको व्यवस्थापन अबै हुन सकेको छैन। यो समस्या समाधानका लागि प्रदेश सरकारसँग निरन्तर समन्वय र सहकार्य भइरहेको छ भने अत्यावश्यक उपकरण तथा अस्पतालमै अक्सिजन प्लान्ट स्थापनाका लागि संघीय सरकारसँग समन्वय भइरहेको छ। विभिन्न गैरसरकारी संस्थाहरुसँगको सहकार्यमा महामारीबाट पीडित नगरवासीलाई राहतसहित अन्य सुविधाका लागि छलफल अधि बढाइएको छ। पहिलो लहरको महामारीको समयमा गैरसरकारी संस्थाको सहयोगमा नगरका विपन्न वर्गका नागरिकका लागि स्वास्थ्य सामग्री तथा दैनिक उपभोग्य सामग्रीहरु वितरण गरिएको थियो। स्थानीय प्रशासनसँग समन्वय गरी निषेधाज्ञालाई प्रभावकारी बनाउन विभिन्न कदमहरु चालिएका छन् भने जिल्लाका अन्य स्वास्थ्य संस्थासँग कोरोना संक्रमित विरामीको व्यवस्थापनका लागि सहकार्य अधि बढाइएको छ।

अञ्जना मधीकर्मी
उप प्रमुख, मध्यपुर थिमि नगरपालिका

१. दोश्रो लहरको कोरोना महामारी रोकथाम नियन्त्रणमा यहाँको नगरपालिकाले के कस्तो कार्य गरिरहेको छ ?

दोश्रो लहरको कोरोना महामारी रोकथाम नियन्त्रणका लागि नगरपालिकाले न.पा अन्तर्गत संचालित नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालमा १४ बेडको एच.डी.यु, ९ बेडको भेन्टिलेटर सहितको आई.सि.यु., पि.सि.आर ल्याब, जेनेरल कोभिड वार्ड संचालन गर्दै आइरहेको छ। हालको यस विषम परिस्थितिमा कोरोना भाइरसको कहर दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको कारण कोरोनाका विरामीहरुलाई अक्सिजनको व्यवस्था गर्न निकै समस्या भइरहेकोले अस्पतालमा उपचारार्थ विरामीहरुलाई अक्सिजनको कमिले अफठ्यारो नहोस् भनि अस्पतालमै अक्सिजन प्लान्टको व्यवस्था समेत गरेको छ। कोरोना संक्रमित भई सुरक्षित साथ आफ्नो घरमा बस्न ठाउँ नभएका विरामीहरुको लागि वडा नं ८ बोडे स्थित कृषि विकास बैंक केन्द्रिय तालिम प्रतिष्ठान सिन्टीटारमा ३८ वटा कोठामा ६९ बेडको आइसोलेशन केन्द्र वैशाख १६ गते देखि संचालन भैरहेको छ। यस आइसोलेशन केन्द्रमा औषधी, मेडिकल तथा अक्सिजन सहितको प्रारम्भिक उपचारको लागि थप सुविधायुक्त पूर्वाधार सहित संचालन गर्न लागिपरेका छौं। यस आइसोलेशन केन्द्रमा बसुन्जेल सम्मको सम्पूर्ण उपचार, खानपिन र बसाईको व्यवस्था न.पा ले निःशुल्क रूपमा गरिरहेको छ।

२. कोरोना महामारी प्रतिकार्य र व्यवस्थापनमा आएका प्रमुख चुनौतीहरु के के हुन?

कोरोना महामारीको प्रतिकार्य र व्यवस्थापनमा आएका प्रमुख चुनौती भनेको अहिलेको राजनीतिक अस्थिरता, पदिय लोभलालच, सहकार्य र समन्वयको कमी त्यस्तै कोरोना भाइरसका संक्रमितहरु दिन प्रतिदिन बढ्दै गएकोले सो को रोकथामका लागि कार्य गर्दै आएकोमा न.पा ले संचालन गरेको नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालमा कोरोनाका विरामीहरुलाई अक्सिजनको माग भए अनुसार व्यवस्थापन गर्न नसक्नु, विरामीहरुको चाप निकै नै बढिरहेकोमा उपचारका लागि आएका विरामी हरूलाई बेड तथा उपचारका लागि ठाउँ समेत उपलब्ध गराउन कठिनाई भएको र यस महामारीको व्यवस्थापनका लागि स्थानीय सरकार, केन्द्रिय सरकार र प्रदेश सरकारको एकीकृत कार्ययोजना नहुनु पनि अहिलेको प्रमुख चुनौतीको रूपमा लिन सकिन्छ।

Editor:

Mr. Bharat Bahadur K.C.

News Contributor:

Mr. Madhusudan Rijal

News Manager:

Mr. Pramod Nyachhyon

**MuAN – Bagmati Province
address:**

530, Pandol Marga,
Lazimpat, Kathmandu
Nepal

P.O. Box; 14286

Phone:

+977-1-4425692

+977-1-4420559

Fax:

+977-1-4418671

E-Mail:

bagmati@muannepal.org.np

Web Site:

www.muannepal.org.np

३. महामारी नियन्त्रणमा संघ, प्रदेश र स्थानीय प्रशासन, स्वास्थ्य संस्था लगायत अन्य गैर सरकारी साभेदार संस्थाहरूसंगको समन्वय र सहकार्य कस्तो भईरहेको छ?

कोरोना महामारी नगरपालिका क्षेत्रको समुदाय स्तरमा फैलि सकेको अवस्थामा यसको नियन्त्रण कार्यमा संघ प्रदेश र स्थानीय प्रशासन, स्वास्थ्य संस्था लगायत अन्य गैर सरकारी साभेदार संस्थाहरूको जुन किसिमको सहकार्य र समन्वय हुनुपर्ने हो त्यस्तो भैरहेको छैन तथापि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट नगरपालिका अन्तर्गतको नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालमा कोभिड वार्ड व्यवस्थापनका लागि रु.३ करोड बजेट विनियोजन भएको छ, त्यस्तै काठमाडौं महानगरपालिकाबाट ३ सेट भेन्टिलेटर, रोटरी क्लब अफ मध्यपुरबाट (पोर्टेबल भेन्टिलेटर २ सेट र भेन्टिलेटर १ गरी जम्मा ३ सेट, ह्वील चेयर ४ सेट र बाईपेट मेसिन १सेट), वयोदा मेडिकल टेक्नोलोजि प्रा.लिबाट (१ थान आइसोलेशन बेड) त्यस्तै भ्लउजय बाट (ECG मेसिन ३ थान, माक्स, स्यानिटाइजर, ग्लोब्स, अक्सिमिटर, बेड) र लाइन्स क्लबबाट (२५ थान पि.पि.ई, बुट, Death Body Bag ७ थान, KN95 माक्स, सर्जिकल माक्स, ग्लोब्स) लगायतका सामग्रीहरू सहयोग प्राप्त भएको छ।